

DHRM 03 (R)

**P.G. Diploma in Human Resource Management Examination, August 2009
(Old Scheme)
MANAGEMENT
Paper – III : Industrial Relations**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Note : Answer any five questions. Each question carries 20 marks.

1. Critically evaluate the status of industrial relations in the wake of globalization and privatization in India.
2. Explain the rights and responsibilities of recognized trade union in collective bargaining.
3. What are the parties to industrial relations ? Explain the objectives of industrial relations in India.
4. What is collective bargaining ? Explain its importance in Industrial relations.
5. Discuss the importance of workers participation in management in industrial relations.
6. Critically explain the Industrial dispute settlement machinery in India at present context.
7. Define social security. Explain the difference between protective social security and benefitive social security.
8. Explain the role and problems of multi trade unionism to bring industrial democracy in India.
9. Discuss the procedures to be followed by the trade unions before calling for a strike.
10. Write short notes on **four** of the following :
 - a) Industrial Disputes Act 1947
 - b) Industrial peace
 - c) Arbitration
 - d) Central worker education board
 - e) Industrial conflict
 - f) Objectives of ILO.

P.T.O.

DHRM 03 (R)

ಕನ್ನಡ ಆವೃತ್ತಿ

ಸೂಚನೆ : 1) ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

2) ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 20 ಅಂಕಗಳು.

1. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾಗತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.
2. ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಚೌಕಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕೃತ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘದ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
3. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಬಂಧದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ್ಯಾರು ? ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಬಂಧದ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
4. ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಚೌಕಾಸಿ ಎಂದರೇನು ? ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
5. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಬಂಧದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
6. ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಜಗಳದ ತೀರ್ಪಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
7. ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಅನುಕೂಲಾತ್ಮಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
8. ಭಾರತದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
9. ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘವು 'ಹರತಾಳಕ್ಕೆ' ಕರೆ ನೀಡುವ ಮುನ್ನ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
10. ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :
 - ಅ) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಜಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 1947
 - ಆ) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಾಂತಿ
 - ಇ) ಪಂಚಾಯತಿ
 - ಈ) ಕೇಂದ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಂಡಳಿ
 - ಉ) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮನಸ್ತಾಪ
 - ಊ) ಐ.ಎಲ್.ಓ. ಉದ್ದೇಶಗಳು.